

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **T.I.**, zast. Mgr. Filipem Schmidtem, advokátem AK se sídlem v Praze 2, Helénská 1799/4, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 6. 2015, čj. OAM-497/ZA-ZA14-ZA02-2015, **t a k t o** :

- I. **Žaloba s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce včasnou žalobou brojil proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 12. 6. 2015, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana s odkazem na ustanovení §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobce podal blanketní žalobu, v níž namítal porušení § 3 správního řádu v souvislosti s citovanými ustanoveními zákona o azylu, tuto pak soudem ustanovený zástupce žalobce řádně doplnil. Uvedl, že spatřuje porušení § 3 správního řádu v tom, že žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou významné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, dále pak došlo k porušení § 68 odst. 3 téhož předpisu, v souvislosti s § 12 písm. b), § 14 a § 14a zákona o azylu – kdy žalobce má za to, že závěry správního orgánu nestojí na řádně zjištěném stavu věci, neboť žalovaný přistoupil k hodnocení jeho důvodů zcela mechanicky a použité informace o zemi původu tak prakticky posloužily jen pro zjišťování, jak došlo k událostem na Ukrajině a zda lze situaci označit jako ozbrojený konflikt. Žalobce uváděl několik

důvodů pro svůj odchod z vlasti, resp. obavy z návratu, v průběhu pohovoru a celého správního řízení opakovaně poukazoval na aktuální situaci na Ukrajině a jeho povinnost narukovat do armády. Odpírání nástupu do armády z důvodu svědomí může být důvodem k udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu a žalobce nesouhlasí se zjednodušeným výkladem žalovaného – snaha vyhnout se nástupu do armády není sama o sobě důvodem k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, zejména pokud povinnost ji nastoupit se týká všech obyvatel země bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství či politické přesvědčení. Žalobce opakovaně uváděl jako hlavní argument odepírání nástupu do armády právě otázku svědomí a odporu k zabíjení spoluobčanů, či jiných občanů na ukrajinské frontě, žalobci pak není známo, jakým způsobem ukrajinská armáda postupuje při výběru vhodných kandidátů na mobilizaci a nasazení v probíhající válce, správní orgán tuto otázku vůbec neřešil. Pokud by tak učinil, zjistil by, že klíč (resp. kritéria pro výběr branců k odvodu) organizování jednotlivých mobilizačních vln ukrajinská armáda tají a že mobilizace v žádném případě neprobíhá vůči všem obyvatelům země bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství či politické přesvědčení, žalobcem uvedený důvod však žalovaný odmítl hodnotit jako relevantní pro mezinárodní ochranu. Nashromážděné podklady v tomto kontextu žalovaný nehodnotil v souladu se zněním § 3 správního řádu, nezmiňuje části zpráv, svědčící ve prospěch žalobce. Ve vztahu k § 12 písm. b) zákona o azylu pouze žalovaný konstatoval, že nastoupení do vojenské služby je občanskou povinností a obavy z trestního postihu dezerce nejsou azylově relevantní, což uznává i Úmluva o právním postavení uprchlíků, toto je však v rozporu s čl. 9 odst. 2 písm. e) směrnice EU č. 2004/83, o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen kvalifikační směrnice), ale i s judikaturou NSS. Pokud v těchto obavách existuje aspekt svědomí, tak dle konstantní judikatury tyto obavy mohou být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Správní orgán ve svém rozhodnutí aspekt svědomí zcela záměrně pomíjí, ačkoliv žalobce se jasně vyjádřil, že nechce zabíjet a střílet vlastní spoluobčany a účastnit se konfliktu, který je specifický zmatkem, zvlůl a bezvládím. Zde žalobce poukazuje na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 8. 1994, čj. 6 A 509/94-27, považující za případně relevantní důvod pro udělení azylu situaci, kdy by se měl žadatel podílet na bojových akcích, z hlediska přirozenoprávního mezinárodním společenstvím obecně odmítaných (jako např. genocida, etnické čistky, kruté vedení války proti civilnímu obyvatelstvu, vraždění zajatců apod.) právě z těchto důvodů, a nikoliv z pouhé averze k vojenské službě nebo ze strachu o život. Obdobně pak žalobce namítá, že na věci nahlíží i judikatura NSS, kdy soud např. pod sp. zn. 5 Azs 4/2004 ze dne 29. 3. 2004 zdůraznil, že odmítnutí služby by muselo být spojeno s projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím, aby takový postoj mohl představovat azylově relevantní nebezpečí, jemuž by byl ve své vlasti vystaven, v rozsudku ze dne 9. 6. 2008 sp. zn. 5 Azs 18/2008 pak již uznal brance za možnou sociální skupinu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, když na jedné straně čelí tvrdým postihům ze strany státních orgánů za nenastoupení vojenské služby a na druhé straně jsou v ohrožení teroristických skupin, pokud tak učiní. I to je situace na Ukrajině a zdokumentované válečné zločiny a zločiny proti lidskosti, kterých se dopouštějí obě strany konfliktu. V této souvislosti pak žalobce poukazuje na rozhodnutí NSS 2 Azs 17/2012 ze 7. 8. 2012, kde soud upozorňuje na čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice, s tím, že jeho závěry podporuje i nedávný rozsudek SDEU ve věci C-472/13 z 26. 2. 2015, který jeho znění vyložil s tím, že za akt

pronásledování je považováno i trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající do doložek o vyloučení uvedených v čl. 12 odst. 2. Do těchto doložek o vyloučení mimo jiné patří i páchaní válečných zločinů, zločinů proti lidskosti nebo činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN uvedenými v preambuli a v člancích 1 a 2 Charty OSN. Dle vyjádření soudu se uvedený článek vztahuje na všechny příslušníky ozbrojených sil, včetně podpůrného personálu a zahrnuje nejen situace, kde je již prokázáno, že válečné zločiny byly spáchány, nebo by mohly spadat do pravomoci Mezinárodního trestního tribunálu, ale též na situace, kdy je vysoce pravděpodobné, že takové činy budou spáchány. Žalobce je toho názoru, že žalovaný měl vést dokazování naznačeným směrem, tedy, zjistit, jak vypadá nasazení do armády a boje v daných oblastech, zda je toto nasazení legitimní a v souladu s mezinárodním právem a jak je zacházeno se zajatými vojáky ze strany proruských separatistů, zda jim např. hrozí mučení a nelidské zacházení a též jaké tresty ze strany ukrajinských úřadů za odmítnutí nastoupení zpět do armády. Poukazuje přitom na vyjádření vysoké komisařky pro lidská práva při OSN Navi Pillay, dle něhož je pravděpodobné, že situace na Ukrajině bude řešena Mezinárodním trestním tribunálem, neboť obě strany konfliktu používají těžké zbraně k útokům na civilisty, což je považováno za porušení mezinárodního práva. Výroční zpráva Amnesty International 2014/15 o situaci na Ukrajině též potvrzuje, že se oběma stranám konfliktu nepodařilo přijmout přiměřené opatření k ochraně civilistů a nic nenasvědčuje tomu, že by obě strany vážně prošetřovaly možné porušování mezinárodního humanitárního práva a válečné zločiny. Zpráva Human Rights Watch 2015 hlásila několik případů použití kazetové munice či neřízených střel, nic z toho však žalovaný nehodnotí. Za řádně zhodnocené pak žalobce nepovažuje ani obavy vztahující se k hrozbě v ozbrojeném konfliktu na Ukrajině, správní orgán informace ze správního spisu čte dle názoru žalobce vytrženě z kontextu, aby se vyhnul řešení otázky pokračujícího konfliktu. V dalším žalobce poukazuje na závěry žalovaného o bezpečné situaci v zemi původu, kde je problém toliko dvou krajů, které jsou však v kontrastu s prohlášeními prezidenta Porošenka, který po volbách prohlásil, že v jeho zemi je válka, vojenskou aktivitu ukrajinských ozbrojených složek je třeba vystupňovat a odpor separatistů násilím zničit. Konflikt stál již životy několika tisíc osob, dohody o míru nejsou naplňovány. Obavy žalobce se ukazují jako podložené, v průběhu července 2015 se ozbrojený konflikt polovojenských skupin s ukrajinskou armádou naplno rozhořel právě v Zakarpatské oblasti Ukrajiny, je tak zřejmé, že v případě narukování žalobce do armády hrozí nejen střet s jeho spoluobčany na Donbasu, ale dokonce i jeho nasazení v rodné oblasti. Tvrzení žalovaného jsou v tomto směru mylná a zjednodušující. Žalobce doložil špatný zdravotní stav, jeho choroba vyžaduje pravidelné léčení formou náročné chemoterapie, žalobce uváděl, že musel pracovat i přes svoji nemoc, správní orgán přitom zjednodušil toto hodnocení na to, že jeho zdravotní stav nebude tak zlý, když pracoval. Žalobce byl však bez prostředků, vykonával lehčí práce, neboť při nefungujícím sociálním systému Ukrajiny, který vůbec nebyl hodnocen, by byla alternativou nelegální činnost, které se však žalobce odmítl podvolit. Žalobce navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Na žalobní námitky reagoval žalovaný písemným vyjádřením ve věci dne 2. 10. 2015, kdy jejich oprávněnost popřel, uvedl, že neprokazují porušení ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Správní orgán odkázal na obsah správního spisu, zejména vlastní žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, jeho výpověď,

shromážděné informace o zemi původu a konečně i veškerou argumentaci, vyjádřenou v napadeném rozhodnutí. Správní orgán je přesvědčen, že dostatečně zjišťoval skutečný stav věci, posuzoval případ ve všech souvislostech a zabýval se všemi skutečnostmi, které v průběhu řízení žalobce uvedl. Rovněž byly opatřeny potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí a po jejich posouzení nezjistil správní orgán žádné důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle §§ 12 – 14b) zákona o azylu. Podklady byly zcela aktuální. K obavě žalobce z odvodu do armády opakovaně žalovaný upozorňuje, že branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností, v tomto směru odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu v Brně sp. zn. 2 Azs 52/2015 z 27. 5. 2015, kde NSS mj. uvedl i to, že pouhé obdržení povolávacího rozkazu nepředstavuje skutečnost, která by byla podkladem pro realizaci mezinárodního závazku non-refoulement: „Sama o sobě nemůže být povinnost vykonat vojenskou službu, a to ani případně ve skutečném bojovém nasazení, považována za azylově relevantní důvod, neboť takováto povinnost je běžná v řadě demokratických států s vysokým standardem ochrany základních práv“. Žalobci však povolávací rozkaz nebyl ani oficiálně doručen, dle jeho tvrzení po jeho odjezdu z vlasti už nikdo s povolávacím rozkazem do místa bydliště nepřišel. Žalobce dále zmínil, že mu není známo, jakým způsobem ukrajinská armáda, resp. stát postupuje při výběru vhodných kandidátů na mobilizaci a nasazení v probíhající válce, domnívá se, že v žádném případě neprobíhá vůči všem obyvatelům země bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství či politické přesvědčení. Tuto námitku správní orgán považuje za ničím nepodloženou spekulaci, k tomuto neuvedl žalobce žádné důkazy. To, že by byl prováděn „výběr vhodných kandidátů“ není žalovanému z dostupných zdrojů známo, dosud nařízené dílčí mobilizace byly prováděny dekrety prezidenta Porošenka a vztahovaly se na osoby, v dekretu uvedené. Žalovaný z podkladů usuzuje, že by pravděpodobně s ohledem na žalobcův zdravotní stav ani do armády nastoupit nemohl. K námitce o svědomí a odporu žalobce k zabíjení spoluobčanů žalovaný uvádí, že takovou skutečnost měl sdělit již v průběhu správního řízení, je na něm, aby prokázal autentičnost svého morálního přesvědčení či oprávněných pohnutek svědomí a dalších skutečností, vztahujících se k jeho odmítání vojenské služby jak takové, neboť je to žadatel, kdo nese břemeno tvrzení. Žalovaný žádné důvody ust. § 12 písm. b) zákona o azylu v tomto smyslu neshledal, žalobce dle jeho přesvědčení nezmínil žádné problémy ve vlasti, které by souvisely s rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině či zastáváním určitých politických názorů, pro které by se mohl důvodně obávat návratu do vlasti. Nikdy proti němu nebylo a není vedeno trestní stíhání, neměl žádné problémy se státními orgány, při vycestování neměl žádné potíže. Žalobce během řízení neuvedl žádné specifické skutečnosti, které by dokládaly výhradu svědomí, zmiňovanou v žalobě a které by vypovídaly o výjimečnosti jeho situace, s obdobnými obavami se potýká většina obyvatel Ukrajiny, kde je možné odepřít z důvodu svědomí a náboženství službu v armádě a vykonávat náhradní vojenskou službu – zde odkaz na Informaci Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) z 15. 1. 2015, odst. 21. NSS konečně ve svém rozhodnutí ze dne 7. 8. 2012, čj. 2 Azs 17/2012 zdůraznil, že odmítání vojenské služby nezakládá odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b), mohlo by je zakládat, pokud by byl výkon vojenské služby spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu, pokud je odůvodněno reálně projeveným politickým, nebo náboženským přesvědčením. Toto však v průběhu správního řízení žalobce neuváděl, jeho výše zmíněné důvody nejsou založeny na jeho výpovědích a žalovaný je proto považuje za gradaci žalobcova příběhu s cílem zvrátit nepříznivý výsledek řízení. Dovožovat

důvody žalobcova morálního přesvědčení žalovaný nemůže. K bezpečnostní situaci na Ukrajině pak žalovaný uvedl, že ji dostatečně individuálně zhodnotil vzhledem k osobě žalobce, a to na str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí, složitost situace nepopíral, nicméně zdůraznil, že se nejedná o vnitřní ozbrojený konflikt, v jehož důsledku by žalobci hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Z informačních zdrojů jasně plyne, že probíhajícím konfliktem jsou zasaženy pouze dvě z 24 oblastí Ukrajiny, a to Doněcká a Luhanská na východě země, přičemž žalobce uvedl jako poslední místo svého bydliště na Ukrajině vesnici Klimovice v Zakarpatské oblasti, tedy v západní části Ukrajiny, která je plně pod kontrolou proevropsky orientované ukrajinské vlády. S uvedenými oblastmi nesousedí a střety není zasažena. Rozhodnutí NSS v tomto smyslu učiněné dne 15. 1. 2015 pod sp. zn. 7 Azs 265/2014 pak jasně hovoří o tom, že na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné situaci klasifikovat situaci jako totální konflikt, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Soud pak připomíná, že pokud nemá konflikt charakter totálního konfliktu, musí žadatel „prokázat dostatečnou míru individualizace“, např. tím, že již vážnou újmu utrpěl, byl vystaven hrozbě takového způsobení, či konflikt probíhal v regionu, kde pobýval či nenalezl dostatečnou ochranu, případně jiné důvody – viz rozhodnutí NSS ze dne 16. 3. 2009, sp. zn. 5 Azs 28/2008. Žalovaný pak připomíná, že žalobce žádnou újmu neutrpěl, oblast jeho bydliště je vzdálena od konfliktu tisíc kilometrů a pro případ návratu by nebyl zasažen významnější měrou nepříznivými politicko-ekonomickými dopady současného vývoje na Ukrajině více, než většina obyvatel téhož regionu, z něhož odešel. Na azyl humanitárního charakteru není právní nárok, žalobcova osobní situace byla řádně zjištěna a v rozhodnutí žalovaný dostatečně a srozumitelně objasnil, z jakých důvodů u žalobce neshledal situaci, hodnou zvláštního zřetele ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu. Žalobce trpí Bechtěrevovou chorobou, má na Ukrajině přiznán III. stupeň invalidity, léčba je v zemi původu dostupná, navíc je žalobce při této chorobě schopen pracovat. Nepřiznání tohoto azylu nebylo ze strany žalovaného výrazem libovůle, toto dokládá dostatečně spisový materiál. Žalobci nehrozí žádná azylově relevantní vážná újma, zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany nejsou dány, žalobce nebyl zkrácen na svých právech a žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V písemné replice pak žalobce dne 22. 10. 2015 připomněl špatnou ekonomickou situaci Ukrajiny, způsobující mj. i výpadky ve zdravotnických službách, v její nedostupnosti, s tím, že zde je jistě prostor v případě žalobce na udělení humanitárního azylu. Klimovice jsou vzdáleny asi 30 km od Mukačeva, které bylo během léta 2015 centrem bojů v rámci akce ATO, na Ukrajině již padlo více než 8.000 obětí a miliony lidí byly nuceně vysídleny, Ukrajina proto není bezpečnou zemí, jak se snaží žalovaný vykreslit. Zdravotním stavem žalobce se žalovaný nezabýval.

Při jednání soudu dne 16. 5. 2016 zástupkyně žalobce uvedla, že žalovaný žalobcovu situaci bagatelizoval a řádně nepřihlédl k prokázání jeho fyzických obtíží i vážným obavám z nástupu do armády v souvislosti s jeho onemocněním, žalobce pak uvedl, že manželka mu poslala dokument od ministerstva zdravotnictví, aby se dostavil k lékařské kontrolní prohlídce 19. 2. 2016, z ČR ale nemohl odjet a tak mu byl důchod odebrán. Pobíral tisíc hřiven, když byl v nemocnici, musel zaplatit dva tisíce. Léky jsou v zemi původu dostupné, ale drahé, jedno balení stálo 300,- hřiven. Soudu žalobce předložil lékařskou zprávu MUDr. Blanky Veselé s podrobným

revmatologickým nálezem o pokročilém stádiu zánětlivého revmatického systémového onemocnění. Žalobce je přesvědčen, že nebyla dostatečně posouzena jeho individuální obava z nástupu do armády právě v souvislosti s jeho vážnými zdravotními obtížemi, v případě narukování by nebyl schopen službu přežít, žalovaný hodnotil jeho případné neodvedení bez podkladů. Navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí, na náhradě nákladů řízení žalobce účtuje jízdné z Prahy do Hradce Králové a zpět, při ceně jedné jízdy autobusem 100,- Kč. Pověřená pracovnice žalovaného naopak zdůraznila, že zdravotním stavem žalobce se správní orgán zabýval vcelku podrobně na str. 5 svého rozhodnutí, jiná úroveň zdravotnictví azylově relevantním důvodem být nemůže. Žalobci bylo onemocnění diagnostikováno v r. 2010, léčil se v nemocnici, byl mu i přiznán invalidní důchod třetího stupně. Stav jeho věci byl zjištěn dostatečným způsobem, žádné důvody pro udělení mezinárodní ochrany však nebyly zjištěny. Odvodu na Ukrajině nepodléhají branci, kteří jsou vojenskou lékařskou komisí zjištěni za dočasně neschopné, a to dle zákona z 21. 10. 1993, rovněž pak nařízení prezidenta republiky č. 88/2015 z 12. 2. 2015 upravuje odvod k výkonu vojenské služby pouze pro zdravotně způsobilé občany. Azylová historie žalobce vedla žalovaného k závěru o snaze legalizace zdejšího pobytu, k tomuto konečně přispívá i fakt, že žádost byla podána až po rozhodnutí o jeho vyhoštění. Jako účelovou je proto navrhováno jeho žalobu zamítnout. Náhradu nákladů řízení žalovaný neúčtoval.

Soud poté konstatoval ze správního spisu, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 28. 5. 2015, uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, téže národnosti, ženatý, v ČR žádá o mezinárodní ochranu i jeho bratr. Na Ukrajině žije jeho matka, sestra, manželka a nevlastní syn. Druhý bratr má v ČR upraven trvalý pobyt. Žalobce cestoval v r. 2007 opakovaně do Rumunska a Maďarska za prací, v r. 2008 pobýval na Slovensku a v ČR a poté žil na Ukrajině, v dubnu 2015 přijel do ČR. Je pravoslavného vyznání, nikdy nebyl politicky organizován, má středoškolské vzdělání, pracoval jako řidič a na stavbách. Na Ukrajině vlastní byt a má nárok na invalidní důchod III. stupně. K důvodům odjezdu z vlasti uvedl, že má problémy se zády, na úřadě má známou a ta mu sdělila, že ho chtějí povolat na vojnu, přímo do Donbasu, přišli za ním domů s povolávacím rozkazem. Nejdříve se schovával doma, pak odjel k matce. I když manželka sdělovala orgánům, že je nemocný a do armády nemůže, jim to bylo jedno. Jeho kamaráda přivezli domů zpět mrtvého. V Praze byl zadržen při práci, bylo mu uděleno vyhoštění. Nemá z čeho žít, nemůže se vrátit, vrátil by se, až se situace zklidní, nyní je tam chaos a zvěle. Obává se odvodu do armády a bojů. Od r. 2000 má problémy se zády, trpí Bechtěrevovou nemocí, každý rok musí dvakrát prodělat v nemocnici chemoterapii. Na Ukrajině má přiznanu invaliditu III. stupně a chodí na přezkum tohoto rozhodnutí vždy po dvou letech. Tentýž den byl s žalobcem proveden pohovor, uvedl, že žil ve vesnici Klimovice v rodinném domě, který patřil otci manželky, jedná se o Zakarpatskou oblast. Sňatek uzavřel před 5 lety, pracoval doma v hospodářství, manželka byla prodavačka. Žalobce i otec manželky pobírali invalidní důchod. Do zahraničí žalobce vozil lidi autem, na stavbách vykonával lehčí práce, ale nesmí pracovat při špatném počasí, při větších změnách počasí se mu zdravotní stav zhoršuje. K dotazu správního orgánu žalobce uvedl, že mu nejdříve lékaři nevěřili, známý mu pomohl k vyšetření v oblastní nemocnici, tam mu stanovili diagnózu a další známý mu pomohl s vyřízením invalidity. Invalidní důchod dostává od r. 2010. Musí brát léky a podstupovat chemoterapii, jak uvedeno výše. Na různé nabídky zahraničních léků neměl peníze, užívá maďarské léky a musí se chránit před

chladem. Za chemoterapie neplatil, léky si musí kupovat sám a dostává od státu sociální příspěvek na léky. Vztahy v rodině jsou dobré. Seznam mužů, kteří mají být odvedeni, byl na obecním úřadu, upozornila ho známá, s manželkou to věděli, pokusili se mu doručit předvolání někdy v březnu 2015. Do války nikdo nechce, všichni utíkají, říká se, že posílí kontroly na hranicích a budou odvádět do války přímo tam. Oficiálně mu rozkaz zatím nedoručili, manželka řekla, že není doma a on jí zakázal cokoliv přebírat. Po odjezdu žalobce ze země již nikdo nepřišel. Žalobce cestoval do ČR za bratrem, chtěl se zde ukrýt a doufal, že tu bude moci zůstat, dokud se situace neuklidní, našel si příležitostnou práci, ale zadržela ho policie a bylo mu uděleno správní vyhoštění na dva roky. Měl strach, že ho hned odvezou na Ukrajinu. Problémy se státními orgány nikdy neměl. Dne 2. 6. 2015 byl žalobce seznámen s podklady, které správní orgán shromáždil a uvedl, že již další důkazy nenavrhuje.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Po přezkoumání a projednání této věci soud k jednotlivým žalobním námitkám uvádí –

- K námitce o tom, že žalobce opakovaně uváděl jako hlavní argument odepírání nástupu do armády otázku svědomí a odporu k zabíjení spoluobčanů a že mu není známo kritérium výběru vhodných kandidátů na probíhající mobilizaci, které lze zjistit z ukrajinských i cizozemských informačních serverů – kde plyne že mobilizace neprobíhá vůči všem obyvatelům země bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství, či politické přesvědčení soud uvádí, že k tomuto problému žalobce v průběhu správního řízení (v žádosti o udělení mezinárodní ochrany) uvedl, že má problémy se zády, má na úřadě známou, kam přišel dopis, že ho chtějí odvést přímo do Donbasu, byl v seznamu mužů, kteří mají být odvedeni. Přišli s povolávacím rozkazem, manželka řekla, že není doma, že je nemocný a nemůže nastoupit, kamaráda přivezli mrtvého. Obává se odvodu do armády a toho, že ho pošlou bojovat. V průběhu pohovoru pak uvedl, že se takto pokusili mu doručit povolávací rozkaz asi v březnu 2015, ale co by tam dělal, je nemocný a podle zákona by ho odvést neměli. Písemně mu zatím nic nedoručili, po jeho odjezdu už nikdo nepřišel. Dne 2. 6. 2015 se již k tomuto problému nevyjádřil vůbec. Z uvedeného je zcela patrné, že v žalobě namítané odepírání nástupu žalobce do armády z důvodu svědomí... rozhodně z jeho vyjádření v průběhu správního řízení vyčíst nelze a žalovaný zcela jistě dle dosavadní judikatury NSS i krajských soudů nebyl jakkoliv povinen cokoliv v tomto smyslu domýšlet. Žalobní námitku v tomto směru považuje krajský soud za zcela vykonstruovanou a nedůvodnou. Ani námitku o tom, že mobilizace neprobíhá vůči všem občanům ve stejném měřítku co do jejich rasy, národnosti, náboženství, politického přesvědčení, žalobce v průběhu řízení vůbec nezmínil, pokud hovořil o tom, že by neměl být s ohledem na svůj zdravotní stav odveden, je potřebné vidět, že mu žádný povolávací rozkaz nebyl dosud doručen, a s ohledem na znění Nařízení prezidenta republiky 88/2015 z 8. 5. 2015 o odvodech občanů Ukrajiny na ZVS – bod 2. je patrné, že povolat lze toliko zdravotně způsobilé k výkonu vojenské služby. Ze Zákona Ukrajiny o mobilizaci č. 3543-12 ve znění novely z 21. 4. 2015 a jeho článku 23 plyne, že vojenské službě během mobilizace nepodléhají občané, uznání v souladu se závěrem vojenské lékařské komise dočasně nezpůsobilými pro vojenskou službu ze zdravotních důvodů. Pokud by tedy i žalobce povolávací rozkaz obdržel, jistě by se mohl své

nezpůsobilosti kontrolou zdravotního stavu dovolat. Jím uváděné obavy tak soud nemohl považovat za azylově relevantní. Na základě uvedených skutečností neměl soud vážnější výtky vůči argumentaci rozhodnutí žalovaného, neboť ten se dle přesvědčení soudu s žalobcem sdělenými skutečnostmi vypořádal ve svém rozhodnutí dostatečně, objektivně a úplně, k uvedenému problému konkrétně na str. 4 a co do případných obav z hrozby vážné újmy na str. 6 a 7. S argumentací žalovaného se soud vcelku ztotožňuje, i co do jeho vyjádření ze dne 2. 10. 2015, naopak je přesvědčen, že argumentace žaloby je s ohledem na žalobcem sdělené informace z průběhu správního řízení nedopadající a účelově rozšiřující.

- K námitce o nedobré a vážném zdravotním stavu žalobce a nefungujícím sociálním systému na Ukrajině, soud je názoru, že tato směřovala k ust. § 14 zákona o azylu, krajský soud připomíná, že sám žalobce uvedl, že na Ukrajině pobíral invalidní důchod, byla zjištěna invalidita III. stupně v r. 2010. Výše sociálního zabezpečení je určitá v každém státě pro všechny obyvatele na základě platné právní úpravy, je tomu tak i v České republice. Sociální systém Ukrajiny s ohledem na zjištěnou invaliditu žalobce a pobírání invalidní dávky tak vůči žalobci zcela jistě nelze označit za nefungující, žalobce byl i léčen. Jeho nemoc není život ohrožující, jak správní orgán uvedl, žalobce byl schopen lehčí práce, toto i sám při jednání soudu uvedl, je omezen špatným počasím případně výkonem těžké fyzické práce. V uvedených souvislostech správní orgán neshledal důvody, hodné zvláštního zřetele, jeho úvaha je rozvedena na str. 5 napadeného rozhodnutí, přitom toto uvážení je zcela v kompetenci správního orgánu. Vzhledem k tomu, že soud přezkoumává z pohledu případné existence takových důvodů skutečnost, zda měl žalovaný dostatečné podklady a případně nezneužil správní uvážení projevem své libovůle – viz konstantní judikatura NSS, např. rozhodnutí ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004, či sp. zn. 5 Azs 47/2003 ze dne 22. 1. 2004, krajský soud, s ohledem na výše uvedené skutečnosti, v dané věci žádné vybočení z mezí správního uvážení u žalovaného neshledal.
- K problému situace na Ukrajině z pohledu bezpečnostního pak soud plně odkazuje na mnohá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v Brně, tak soudů krajských, v nichž se soudy vyjádřily v průběhu posledních období jak k otázce odmítání branné povinnosti, tak k hodnocení bezpečnostní situace na území oblastí, kde probíhá ozbrojený střet (Donecká, Luhanská), tak na ostatním teritoriu, zde např. rozhodnutí NSS sp. zn. 6 Azs 113/2015 ze dne 4. 8. 2015. Konflikt na Ukrajině nedosahuje rozsahu konfliktu totálního, žadatelé o mezinárodní ochranu tak musí prokázat dostatečnou míru individualizace dopadů probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Takovou podmínku však žalobce nesplnil a nemůže se tedy účinně dovolávat ochrany ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. V dalším pak soud souhlasí se závěrem žalovaného, že vzhledem k tomu, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany až po hrozbě vyhoštění z ČR, je možné tuto žádost hodnotit jako účelovou z důvodu legalizace zdejšího pobytu, k čemuž však rozhodně nemůže sloužit zákon o azylu. Vzhledem ke skutečnostem, které žalobce sdělil žalovanému v průběhu správního řízení, považoval krajský soud rozsah dokazování a shromážděné podklady žalovaného za dostatečné a aktuální.

Krajský soud proto nemůže souhlasit s oprávněností žalobních námitek, neshledal ani nezákonnost napadeného rozhodnutí ve věci, ani žádnou vadu řízení a

žalobu jako nedůvodnou, v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s, zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšný žalovaný správní orgán náhradu nákladů řízení nežádal, zástupci žalobce pak soud přiznal náhradu nákladů právního zastoupení samostatným usnesením.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 23. května 2016

JUDr. Jana Kábrtová v.r.
samosoudkyně